

**ЩО КОЖЕН МУСУЛЬМАНИН ПОВИНЕН
ЗНАТИ ПРО ОЧИЩЕННЯ**

ما يجب معرفته عن الطهارة بالغسل والأوكرازية

ДР. АБДУРРАХМАН АЛЬ-ШЕХА

د. عبد الرحمن بن عبد الكريم الشهادة

Переклад:

المركز الأوروبي للدراسات الإسلامية

EUROPEAN ISLAMIC RESEARCH CENTER

(E.I.R.C)

& Мухаммада аль-Гарбі

ЩО КОЖЕН МУСУЛЬМАНИН ПОВИНЕН ЗНАТИ ПРО ОЧИЩЕННЯ

Др. АБДУРРАХМАН АЛЬ-ШЕХА

переклад:

EUROPEAN ISLAMIC RESEARCH CENTER

(E.I.R.C)

& Мухаммада аль-Гарбі

Перевірка:

 Андрій Шустєров

© УСІ ПРАВА НА КНИГУ НАЛЕЖАТЬ АВТОРУ.

АВТОР ДОЗВОЛЯЄ ПЕРЕДРУКОВУВАТИ АБО ПЕРЕВИДАВАТИ ЦЮ РОБОТУ, ЯКЩО МЕТОЮ ВИЩЕВКАЗАНИХ ДІЙ Є БЕЗКОШТОВНЕ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ КНИГИ. ПРИ ЦЬОМУ ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ ВНЕСЕННЯ ДО ТЕКСТУ ОРИГІНАЛУ БУДЬ-ЯКИХ ЗМІН, ДОПОВНЕНЬ І СКОРОЧЕНЬ.

У РАЗІ НЕОБХІДНОСТІ ТА ЗА ДОТРИМАННЯ ВИЩЕВКАЗАНИХ УМОВ, АВТОР ГОТОВИЙ БЕЗОПЛАТНО НАДАТИ ВИСОКОЯКІСНІ КОПІЇ КНИГИ В ЕЛЕКТРОННОМУ ФОРМАТІ.

Вступ

Хвала Аллаху! Мир і благословення Аллаха нашому Пророку, його родині та сподвижникам.

Ритуальна чистота (тагара) – це гарне слово, приємне для очей, а також це якість, яку кожен хоче підтримувати. З точки зору ісламу, чистота має всеосяжний зміст. Таким чином, це може означати, з одного боку, фізичну чистоту. Наприклад, очищення (тіла) від нечистот або ж ритуальне очищення. З іншого боку, це може означати духовну чистоту, яка є очищенням від пороків, гріхів та відмовою від непослуху, а також виконання добрих справ і слів. Цей всеосяжний сенс чистоти виражається в словах пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха), як повідомляє Абу Хурайра (хай буде задоволений ним Аллах):

«Як ви думаєте, якби була річка біля дверей одного з вас, в якій би він купався п'ять разів на день: чи залишився б бруд на ньому?» Вони відповіли: «Ні» Пророк сказав: «Так і п'ять молитов, з ними Аллах видаляє гріхи». (Бухарі і Муслім)

Ритуал чистоти є необхідною умовою для молитви (намазу); це включає або часткове омовіння (вуду), або повне омовіння (гусуль). Якщо мусульманин очищає себе відповідно до заповідей Аллаха та інструкцій Пророка (мир йому і благословення Аллаха), то молитва очистить його від гріхів. Іслам є релігією зовнішньої та внутрішньої чистоти. Посланець (мир йому і благословення Аллаха) попередив тих, хто нехтує фізичною чистотою, яка вважається необхідною умовою для певних дій, наприклад, певних молитов, дотику до Корану тощо.

Так, Ібн Аббас (нехай буде вдоволений ним Аллах) передав слова Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), коли він проходив повз двох могил:

«Вони покарані за щось, що здавалося їм незначним: перший не очистив себе від сечі, а другий пліткував». Тоді він взяв мокру гілку, яку він розділив на дві половини і поклав по половині на кожен могилу та сказав: «Покарання буде меншим, доки вони (гілки) не стануть сухими». (Бухарі і Муслім)

Навчаючи своїх товаришів любити чистоту, Посланець (мир йому і благословення Аллаха) говорив наступне:

«О Аллах! Хвала Тобі настільки велика, що наповнює небо і землю. О Аллах! Очисти мене снігом, градом і прохолодною водою. О Аллах! Очисти мене від гріхів, як Ти очищуєш білий одяг від бруду». (Ахмад)

Вчення Ісламу закликає до чистоти. Джабір (нехай буде вдоволений ним Аллах) передав, що Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) один раз прийшов до них і побачив людину з нерозчесаним волоссям. Він сказав: «Хіба він не міг знайти щось, щоб привести в порядок своє волосся?» Коли він побачив ще одну людину в брудному одязі, він сказав: «Хіба не міг цей чоловік знайти воду, щоб очистити свій одяг?» (Ахмад, Насаї і Абу Дауд)

Ібн Аль-Каййім сказав: «Якщо людина очищає себе, а потім зустрічає Аллаха, то в майбутньому житті увійде в Рай без перешкод. Але якщо вона не очистить себе в цьому світі: якщо її нечистоти залишаться, то, як і невіруючий, вона не буде допущена до раю; але якщо цей бруд може бути видалений, такій людині буде дозволено увійти в Рай після того, як вона очиститься в пеклі за певний період часу». (Ігасату л-лағфан, 1 /57)

Демонстрацією комплексного сенсу чистоти з ісламської точки зору є те, що сказано в Священному Корані одним словом, яке має кілька значень:

1. Чистота від гріхів: Коран говорить, що це значення перекладається як:

«Приймай пожертву з майна їхнього, щоб очистити їх і піднести цим» (9:103)

Згідно зі словами Ібн Аббаса (нехай буде вдоволений ним Аллах) Пророк (мир йому і благословення Аллаха) наказав роздавати закят аль-Фітр та їжу для бідних задля очищення від порожньої і непристойної розмови. Якщо хтось виплачує це перед святковою молитвою Ід, то це буде прийнято, як закят. А якщо хтось платить після молитви, то це враховується як милостиня (садака) – як будь-яка інша милостиня» (Абу Дауд і Ібн Маджа)

2. Чистота (свобода) від ідолів, як зазначено в словах Аллаха Всевишнього (сенса яких):

«І Ми заповіли Ібрагіму та Ісмаїлу: «Тримайте Дім Мій у чистоті для тих, хто ходитиме навколо нього, перебуватиме у ньому та битиме там земні поклони» (2:125)

3. Чистота в сенсі прославлення та шанування:

«Не відмовилися від невір'я ті з людей Писання і багатобожників, які не увірували, поки не прийшов до них ясний доказ – посланець від Аллаха, який читає пречисті сувої. У них містяться правдиві писання» (98:1-3)

4. Чистота також означає те, що є законним:

«На них буде зелений одяг із атласу й парчі; прикрашені вони будуть браслетами зі срібла, а Господь напуватиме їх чистим питвом» (76:21)

5. Чистота серця від підозр:

«Якщо ви просите в [дружин Пророка] якісь речі, то просіть їх крізь завісу. Так буде чистіше для ваших та їхніх сердець» (33:53)

6. Чистота від перелюбу:

«Будь смиренною перед Господом своїм, впавши до землі та вклоняйся разом із тими, хто кланяється» (3:43)

7. Чистота від нечистот:

«А тих, які увірували та чинили добрі справи, Ми введемо у сади, де течуть ріки. Вони будуть там довіку і матимуть там пречистих дружин. І Ми введемо їх у густий затінок» (4:57)

8. Чистота від ритуальних забруднень:

«О ви, які увірували! Коли стаєте ви на молитву, то омийте ваші обличчя, омийте руки до ліктів, ноги до колін, протріть голову й вимийте ноги до кісточок. А якщо ви перебуваєте в стані нечистоти, то викупайтеся. Якщо ж ви хворі, чи знаходитесь у дорозі, якщо хтось із вас справив нужду чи торкнувся жінки й не знайшов води, то омийте обличчя чистим сухим піском, обітріть ним обличчя своє і руки. Не бажає Аллах утруднювати вас, а бажає вам очищення і завершення Своєї милості вам. Можливо, ви будете вдячні» (5:6)

Аїша (нехай буде вдоволений нею Аллах) повідомила: «Асма запитала Пророка (мир йому і благословення Аллаха) про омовіння після менструації. Він сказав:

«Кожна з вас має використовувати воду (у суміші з листям дерева лотоса) й добре очищати себе, а потім поливати водою на голову і протирати її, поки вона не досягне коренів волосся. Потім потрібно добре вимитися в тому місці. Потім потрібно взяти шматок вати, змочений мускусом і очистити себе ним».

Асма (нехай буде вдоволений нею Аллах) запитала: «Як потрібно очищати себе ним?» На це він (Пророк) відповів: «Слава Аллаху! Потрібно очищати себе». Асма далі запитала про омовіння після статевого акту. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Потрібно умитися добре, щоб завершити омовіння, а потім залити водою голову та втирати нею її, поки не досягне коренів волосся, а потім вимити решту тіла». Аїша (нехай буде вдоволений нею Аллах) сказала: «Як чудові жінки ансарів! Їх сором'язливість не заважала їм у навчанні релігії». (Бухарі і Муслім)

Достоїнства очищення

Очищення дорівнює половині віри. Пророк Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав про це:

«Чистота дорівнює половині віри. Слова «Хвала Аллаху» (Альхамдуліллях) підносять добрі справи. Слова «Слава Аллаху» (Субханаллах) і «Хвала Аллаху» (Альхамдуліллях) заповнюють простір між небом і землею (благословенням). Молитва (Салат) є світлом, милостиня є доказом (віри), а Священний Коран є закликком на вашу користь або проти вас. Кожен починає свій ранок із готовності торгувати душею, тож або звільняє, або втрачає її». (Муслім)

Очищення є справою, яка приємна Аллаху. Абу Хурайра (нехай буде вдоволений ним Аллах) повідомляє від Пророка (мир йому і благословення Аллаха):

«Наступний аят був зісланий про народ (мечеті) Куба: «Чоловіки, які люблять очищувати себе». Вони очищалися духами й водою (після туалету), тож, цей аят був зісланий для них». (Абу Дауд і Тирмізі)

Це – одна з якостей віруючих, тому що це є одним із видів поклоніння Аллаху. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Ви повинні знати, що молитва є кращою із ваших справ. Тільки віруюча людина зберігає приписи вуду (омовіння)». (Ібн Маджа, Дарімі і Байгакі)

Підтримання очищення є актом, який веде до прийняття молитви.

Шляхетний Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Якщо мусульманин спить чистим (зробивши омовіння), то, коли він прокидається протягом ночі і згадує ім'я Аллаха та просить Аллаха про хороші речі в цьому житті й майбутньому житті, Аллах, безсумнівно, дасть йому те, про що він попросив». (Ахмад і Табарані).

Він також підноситься перед Богом. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав Білалу (нехай буде вдоволений ним Аллах) під час ранкової молитви (фаджр):

«О Білал, розкажи мені про найбільший твій вчинок в ісламі, тому що я почув стукіт твого взуття в небесних садах». Білал відповів: «Я не зробив діяння більшого, ніж це: я ніколи не робив омовіння в денний час або вночі, щоб після цього не зробити ще й добровільної молитви». (Бухарі і Муслім)

Підтримання чистоти видаляє гріхи. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Коли приходять час обов'язкової молитви, то, якщо мусульманин чудово виконує омовіння, у смиренні й поклонінні, це буде спокутою за минулі гріхи, якщо він не вчинить великий гріх, і це – на всі часи».

«Чи можу я сказати вам про щось, що стирає гріхи і підносить людину? Сподвижники сказали: «Так, о Посланець Аллаха». Він сказав: «Виконуйте омовіння ретельно, незважаючи ні на що, проходячи більше кроків до мечеті, і чекайте наступної молитви після проголошення першої» (Муслім).

Амр ібн Абаса (нехай буде вдоволений ним Аллах) запитав Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) про омовіння. Посланець (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Коли ви маєте руки, ваші гріхи видаляються з під ваших нігтів та кінчиків пальців. Якщо ви станете полощете рот і ніздрі, вимивати обличчя і руки до ліктів, протрете голову і вимієте ноги до щиколоток – всі ваші гріхи змиються. Коли ви падаєте додолу перед Аллахом, ви будете очищені від всіх гріхів ваших, як у день вашого народження». (Насаї)

Це одна з якостей природного ества. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Десять актів є вимогами природного ества, а саме: збривання вусів, відрощування бороди, чистка зубів (місвак), очищення носа водою, обрізання нігтів, миття пальців, вищипування волосся під пахвами, гоління лобка і очищення інтимних частин водою (після туалету)». Оповідач передав: «Я забув десятий, але це, можливо, полоскання рота» (Муслім)

Ще одна особливість омовіння вказується в хадісі від Абу Хурайри (нехай буде вдоволений ним Аллах) де говориться, що Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) одного разу відвідав цвинтар і сказав:

«Мир вам! Обитель віруючих людей, і ми, якщо Аллах так хоче, приєднаємося до вас. Я люблю бачити моїх братів». Вони (його сподвижники) сказали: «Хіба ми не твої брати, о Посланець Аллаха?» Він сказав: «Ви – мої сподвижники, а нашими братами є ті, хто досі не прийшов у цей світ» Вони сказали: «О Посланець Аллаха, як дізнатися про тих людей, які ще не були народжені?» Він сказав: «Припустимо, людина мала коней із білими плямами на лобі та ногах серед тих коней, які були лише чорними. Скажіть мені, не впізнав би він своїх коней?» Вони сказали: «Звичайно, Посланець Аллаха». Він сказав: «Вони прийдуть із білими обличчями, руками й ногами від омовіння, і я прибуду з чашею (чаша, з якої Пророк дасть своїм послідовникам випити прісну воду в Судний День) до них. Деякі люди будуть вигнані від моєї чаші, як відкидаються бродячі верблюди. Я гукатиму: «Ну, ну». Тоді мені скажуть: «Ці люди внесли зміни після тебе», і я скажу: «Йдіть геть, йдіть геть!» (Муслім)

Підтримання чистоти є одним із основних засобів захисту від інфекцій. Загальновідомо, що «профілактика краще, ніж лікування». У минулі часи казали: «Дірхам профілактики краще, ніж сто динарів лікування»

У цій книзі йтиметься про очищення від матеріальних або видимих забруднень. Я прошу Аллаха зробити її корисною. Амін!

Абдуррахман аш-Шіха

www.islamland.com

Очищення від матеріальних забруднень

Для тих, хто має намір зробити молитву, вуду (омовіння) є обов'язковим, адже це є її необхідною умовою. Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Аллах не приймає молитву без чистоти й милостиню із вкраденого із здобичі» (Муслім)

Якщо хтось хоче виконати молитву, у разі незначної ритуальної нечистоти, він має зробити часткове ритуальне омовіння (вуду); або ж, у разі істотного забруднення (джанáба), має зробити повне ритуальне омовіння (гúсуль). Після полегшення в туалеті, екскременти або сеча мають бути очищені за допомогою води, паперу або каменів. Якщо людина приймає рішення використовувати щось із цього, то вода краще, адже вона більш ефективно очищає та видаляє бруд.

Сеча, кал та інші виділення з організму (наприклад, сперма) повинні бути повністю очищені водою.

Видалення забруднення може бути виконано за допомогою використання каменів, тканини, паперу тощо. Мінімум треба використати три чистих каменя для видалення нечистот. Якщо нечистоти не були видалені, кількість каменів має бути збільшено, поки чистота не буде досягнута. Як правило, це непарне число каменів. Як сказав Пророк (мир йому і благословення Аллаха):

«Якщо людина використовує чистячі камені, нехай використовує їх тричі». Він також сказав: «Якщо людина йде до туалету, вона повинна використовувати три каменя для очищення – цього буде достатньо» (Ахмад, Абу Дауд і Насаї).

Права рука не повинна використовуватися для очищення інтимних частин, адже це було заборонено. Це підтверджується розповіддю Абдуррахмана ібн Зайда (нехай буде вдоволений ним Аллах). Він повідомив:

«Салмана запитали, чи навчив Пророк їх усьому, включаючи очищення після полегшення, на що він відповів: «Так. Він заборонив нам полегшуватися, стоячи обличчям до Кибли, використовувати праву руку для очищення, використовувати менше трьох каменів, використовувати гній або кістки для очищення». (Муслім, Абу Дауд і Тирмізі)

Що таке вуду?

Це очищення водою конкретних частин тіла, а саме: обох кістей рук, обличчя, рук до локтей, голови й обох ніг. Це є необхідною умовою для обов'язкових і добровільних молитов після незначних забруднень (наприклад, сечовипускання,

дефекації або поїдання м'яса верблюда). Положення вуду було встановлене разом із положенням молитви (салат), за рік до хіджри. Це є привілеєм мусульманської громади над іншими.

Омовіння є необхідною умовою для наступних дій:

Молитва (салат), обов'язкова чи добровільна. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Молитва жодного з вас не буде прийнята в стані нечистоти, поки він не виконає омовіння». (Бухарі і Муслім)

Таваф (обхід Кааби), як сказав Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха):

«Обхід (Святого) Дому – це молитва, тільки при цьому Аллах заборонив розмовляти». (Муснад Шафії)

Дотик до Священної Книги (Корану). Абу Бакр ібн Мухаммад ібн Амр сказав:

«Пророк написав листа до народу Ємену, де йшлося: «Ніхто не має права торкатися до Корану, якщо він не є чистим». (Насаї, Даракутні і Байгакі)

Детальний опис вуду

Намір (нійя) – є діянням серця та не має нічого спільного із вимовлянням. Намір – це готовність чи планування щось зробити. Таким чином, людина має намір (у її серці) виконати омовіння (вуду) для того, щоб виконати дії, для яких попередньо обумовлене вуду, такі, як молитва, таваф і дотик до Священного Корану. Людина може мати намір змити бруд, не вимовляючи такого бажання. Адже немає хадиса про те, що Пророк (мир йому і благословення Аллаха) вимовляв намір, коли робив вуду, молитву або будь-який з актів поклоніння. Крім того, Аллах добре обізнаний про те, що відбувається в серці. Доказом необхідності наміру є хадіс, який розповів Умар (нехай буде вдоволений ним Аллах):

«Вчинок оцінюється на основі намірів, і кожна людина буде винагороджена згідно того наміру, який вона мала». (Бухарі і Муслім).

Слова «Бісмільях» (тобто: «З іменем Аллаха») на початку вуду. Про це свідчить хадіс від Абу Хурайри (нехай буде вдоволений ним Аллах):

«Немає дійсної молитви без вуду, і немає дійсного вуду без згадки імені Аллаха». (Ахмад, Абу Дауд, Ібн Маджа та ін.)

Шляхетний Пророк (мир йому і благословення Аллаха) також сказав:

«Кожне важливе питання буде недосконалим (або неблагословенним), якщо воно не починається з імені Аллаха». (Ахмад)

Миття долонь тричі на початку вуду. Аус ібн Аус Ас-Сакафі (нехай буде вдоволений ним Аллах) сказав:

«Я бачив Посланця Аллаха: він мив руки тричі, коли починав робити вуду». (Ахмад і Насаї)

Пророк також сказав:

«Якщо хтось із вас прокидається, він не повинен опускати руку в ємність, якщо він не поміє її тричі. Адже він не знає, де вона була (що він робив чи до чого торкався) у нічний час». (Бухарі і Муслім)

Полоскання рота й ніздрів тричі

«Алі (нехай буде вдоволений ним Аллах) принесли воду. Він опустив руку в ємність і взяв жменю води, потім промив рот і ніздрі, і очистив їх лівою рукою (Він зробив це тричі). Після цього він сказав: «Це – вуду Пророка Аллаха». (Насаї)

Пророк також сказав:

«Якщо людина виконує вуду, нехай очищає ніс, і якщо вона очищає себе (камінням після полегшення), нехай робить це непарну кількість разів». (Бухарі)

Аїша сказала (нехай буде вдоволений нею Аллах) що Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Полоскання рота і ніздрів є невід’ємною частиною вуду». (Даракутні)

Рекомендується використовувати праву руку для полоскання порожнини рота й ніздрів (при введенні води в них) і ліву руку для полоскання ніздрів і очищення їх від бруду. Про це говориться у описі життя Алі ібн Абу Таліба (нехай буде вдоволений ним Аллах).

«Він опустив руку в ємність і взяв жменю води, потім промив рот і ніздрі, і очистив їх лівою рукою (Він зробив це тричі). Після цього він сказав: «Це – вуду Пророка Аллаха». (Насаї)

Умивати обличчя один раз, як мінімум. Краще робити це тричі, заливаючи водою обличчя. Воно повинно бути покрито водою зверху, де росте волосся, до нижньої частини підборіддя або бороди. Робиться це справа наліво, до мочок вух. Коран говорить:

«О ви, які увірували! Коли стаєте ви на молитву, то омийте ваші обличчя, омийте руки до ліктів, ноги до колін, протріть голову й вимийте ноги до кісточок» (5: 6).

Миття рук від кінчиків пальців до ліктів, хоча б раз, але краще – тричі. Рекомендується почати з правої руки, потім перейти до лівої та знімати кільця (якщо такі є), щоб вода потрапила під них. Це підтверджується у тому ж хадісі, наведеному в першому розділі.

«Абу Хурайра (нехай буде вдоволений ним Аллах) вимив праву руку до плеча, потім ліву. Він вимив праву ногу до гомілки, а потім ліву. Тоді він сказав: «Я бачив, як Посланець Аллаха здійснював омовіння саме так». (Муслім)

Омовіння голови мокрими руками від чола й назад, і навпаки. Абдулла ібн Заїд (нехай буде вдоволений ним Аллах) передав, що:

«Посланець Аллаха витер голову від чола до потилиці, а потім назад на лоб вологими руками». (Сунан)

В іншому описі вуду Пророка (мир йому і благословення Аллаха), було відзначено, що: «Він тільки один раз омив голову (водою)». (Бухарі і Муслім)

Протирання вух один раз (як зсередини вказівними пальцями, так і ззовні великими пальцями). Ібн Аббас (нехай буде вдоволений ним Аллах) у своєму описі Пророка (мир йому і благословення Аллаха), сказав: «Він витер голову і вуха один раз». В іншому оповіданні, він сказав:

«Він протер голову, а потім протер вуха зсередини вказівними пальцями, а потім і ззовні великими пальцями». (Ахмад і Абу Дауд)

Миття ніг один раз (мінімально). Краще, однак, мити їх тричі – від пальців ніг до щиколоток. Кісточки повинні бути також омиті. Ібн Амр (нехай буде вдоволений ним Аллах) сказав:

«Ми були з Пророком у подорожі, і настав час молитви аль-Аср. Ми робили омовіння й опускали мокрі руки на наші ноги, не вимиваючи їх ретельно, коли він нам голосно сказав: «Горе п'ятам від пекельного вогню». (Бухарі і Муслім).

Здійснюйте вищевказані дії в такому ж порядку і послідовності, як вони були згадані в Священному Корані:

«О ви, які увірували! Коли стаєте ви на молитву, то омийте ваші обличчя, омийте руки до ліктів, ноги до колін, протріть голову й вимийте ноги до кісточок» (5: 6)

Це означає, що слід здійснювати омовіння частин тіла, поки попередні частини ще не висохли. Умар (нехай буде вдоволений ним Аллах) передав, що:

«Пророк побачив людину після омовіння, але частина її ноги, завбільшки з дирхам, не була змочена водою. Пророк наказав їй повторити вуду й молитву».

Мінімальні дії вуду

Намір, без його вимовляння.

Вимовляння імені Аллаха. Сказати перед початком вуду: «Бісмільях».

Полоскання роту й носу однією пригорщнею один раз.

Миття лиця один раз.

Миття обох рук із локтями один раз.

Протирання голови й вух один раз.

Миття ніг із щиколотками один раз.

Зберігання цієї послідовності й те, щоб попередньо вимитий орган не висох при митті наступного.

Рекомендовані дії вуду

Починати слід із правого боку. Аїша (нехай буде вдоволений нею Аллах) передала, що:

«Посланцю Аллаха подобалося усе починати з правого боку: взуватися, розчісувати волосся, здійснювати омовіння і дотримуватись цього у всіх інших справах». (Бухарі і Муслім)

Він також сказав:

«При виконанні омовіння, починайте з правого боку» (Ібн Маджа)

Омовіння частин тіла необхідно виконувати по три рази, крім голови – її слід протирати тільки один раз.

«Бедуїн прийшов до Посланця Аллаха, щоб запитати його про вуду. Пророк продемонстрував його тричі й сказав: «Це – вуду. Якщо хтось робить більше за це, то здійснює протиправне діяння». (Ахмад і Насаї)

Використання сівак або зубочистки. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Якби це не обтяжувало моїх людей, я б змусив їх використовувати зубочистку при кожному вуду». (Ахмад)

Пропускати пальці всередину бороди. Анас (нехай буде вдоволений ним Аллах) передав, що:

«При виконанні вуду Пророк брав жменю води і виливав її на бороду, проводячи пальцями до її середини, а потім казав: «Так мій Господь, слава Йому, наказав мені». (Абу Дауд, Байгакі і Хакім)

Потирання омитих частин. Абдулла ібн Заїд (нехай буде вдоволений ним Аллах) розповідав:

«Пророку принесли третину мудда (тобто близько шестисот грам) води. Він зробив омовіння і протер руки». (Ібн Хузайма)

Очищення чола промиванням його до коренів волосся, а також миття рук до ліктів і ніг вище кісточок. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Мої люди прийдуть в Судний День із яскравими лобами, руками і ногами від слідів вуду. Якщо хтось із вас може збільшити свою ясність, нехай робить це». (Бухарі і Муслім)

Пропускати пальці між пальцями рук і ніг. Ібн Аббас (нехай буде вдоволений ним Аллах) повідомляє, що Пророк (мир йому і благословення Аллаха) говорив:

«При виконанні вуду, пропускайте пальці між пальцями рук і пальців ніг». (Ахмад, Тирмізі і Ібн Маджа)

Також слід переміщати перстні так, щоб вода потрапляла під них. Абу Рафіа (нехай буде вдоволений ним Аллах) говорить, що:

«Посланець Аллаха знімав свій перстень, коли здійснював вуду».

Необхідно втягувати воду всередину носа, але не для тих, хто постить. Лакит ібн Сабура (нехай буде вдоволений ним Аллах) сказав:

«О, Посланець Аллаха, розкажи мені про вуду» Пророк сказав: «Виконайте ідеальне вуду: запусіть пальці між пальцями рук і ніг і втягніть воду всередину носа, якщо ви не постите». (Сунан)

Уникати марної витрати води. Абдулла ібн Мугаффаль (нехай буде вдоволений ним Аллах) почув, як його син сказав: «О Аллах! Я прошу дати мені білий палац на правій стороні Раю, якщо я увійду в нього» Він сказав йому: «О синку! Проси у Аллаха Раю і шукай притулку від Пекла. Я чув, як Посланець Аллаха сказав: «У цій громаді будуть деякі люди, які будуть помилятися в питаннях очищення і прохання» (Абу Дауд).

Нашим прикладом є наш Пророк (мир йому і благословення Аллаха):

«Він омивався водою, об'ємом від одного саа (близько 2,5 л) до п'яти муддів, а також виконував вуду одним муддом (близько 0,6 л)». (Бухарі і Муслім)

Прохання після вуду. Умар (нехай буде вдоволений ним Аллах) передав, що Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Якщо один з вас добре виконає омовіння, а потім каже: «Я свідчу, що немає бога, гідного поклоніння, окрім Аллаха, і немає у Нього співтоваришів; і свідчу, що Мухаммад – Його раб і Посланець», для нього буде відкрито вісім воріт раю і він зможе увійти через будь-які з них». (Муслім)

Виконання молитви із двох ракятів після вуду (тобто, молитовне вуду), доказом чого є хадіси Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха). Розповідає Укба ібн Амір (нехай буде вдоволений ним Аллах):

«Якщо людина добре виконає омовіння й помолиться два ракяти, присвячуючи їм своє серце і тіло, вона, звичайно, буде мати право на Рай». (Муслім)

Речі, які роблять вуду недійсним

Полегшення (дефекація або сечовипускання). Аллах Всевишній, каже:

«...А якщо ви перебуваєте в стані нечистоти, то викупайтеся». (5:6)

Пророк сказав:

«Молитви будь-кого з вас, хто знаходиться в стані нечистоти (хадас), не будуть прийняті, поки він не виконає омовіння».

Один чоловік запитав Абу Хурайру (нехай буде вдоволений ним Аллах): «Що таке «хадас»?». Він сказав: «Сильний вітер». (Бухарі і Муслім)

Виділення із сечовипускального каналу насінної рідини (мазі) або секретії передміхурової залози (ваді). Алі (нехай буде вдоволений ним Аллах) сказав:

«Я був людиною, чия насіннева рідина легко виходила. Тому я просив людину – Аїшу (нехай буде вдоволений ним Аллах) – запитати про це Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) (з урахуванням його ставлення до своєї дочки). Коли запитали Пророка, він сказав: «Омивайте статевий орган і виконуйте омовіння». (Бухарі)

Повний сон (протягом якого людина втрачає свідомість). Алі (нехай буде вдоволений ним Аллах) повідомляє, що Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) говорив:

«Якщо хтось спав, то має зробити омовіння». (Ахмад, Абу Дауд і Ібн Маджа)

Однак, сонливість, протягом якої людина перебуває у свідомості, не робить вуду недійсним.

Поїдання м'яса верблюда. Джабір ібн Самура (нехай буде вдоволений ним Аллах) передав, що людина запитала Пророка (мир йому і благословення Аллаха):

«Чи повинні ми здійснювати омовіння після поїдання баранини?» Він (мир йому і благословення Аллаха) відповів: «Якщо тільки ви хочете зробити омовіння. В іншому ж випадку, не робіть його. Людина запитала: «Чи повинні ми робити омовіння після вживання в їжу м'яса верблюда?» Він сказав: «Так, робіть омовіння після вживання в їжу м'яса верблюда». Він запитав: «Чи можемо ми виконати молитву в місцях відпочинку верблюдів?» Він відповів: «Ні». (Муслім і Ахмад)

Втрата почуттів або несвідомий стан внаслідок безумства, епілепсії, непритомності, наркотиків або пияцтва. Цілісність свідомості є необхідною умовою для наявності вуду.

Дотик до статевих органів (тобто до пеніса, вульви або анусу) відкритою долонею. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Якщо людина торкається свого пеніса, то повинна зробити вуду, і якщо жінка торкається своєї вульви, вона повинна (також) зробити вуду». (Ахмад)

Блювота. Було передано, що:

«Пророка знудило, а потім він виконав вуду». (Ахмад)

Надмірна кровотеча. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Той, кого знудить або кров потече через ніс під час молитви, повинен виконати вуду».

Дотик до жінки (наприклад, до дружини) з бажанням, що призводить до ерекції. Ібн Аббас (нехай буде вдоволений ним Аллах) сказав: «Це зобов'язує зробити омовіння». Що стосується насінної рідини (мазі) і секретії (ваді), то він сказав: «Вимийте статевий орган і виконайте вуду як для молитви».

Вчені розійшлися стосовно того, чи роблять вуду недійсними нищевказані речі

- Вихід крові та риготи, яка виходить не із переднього або заднього проходу, а із тіла.
- Торкання жінки із почуттям пристрасті.
- Омивання мерця.

Якщо мали місце вищезгадані ситуації, то рекомендується зробити вуду, щоб вийти із цих суперечностей.

Також важливим є питання сумнівів людини, у якої є омовіння (вуду): чи стало недійсним її вуду? Все одно, чи сталося це під час молитви, чи поза нею. Відповіддю на це буде наступне: «Вуду не стає недійсним доти, доки не буде впевненості щодо настання того, що робить його недійсним». Передається від Абу Хурайри (нехай буде вдоволений ним Аллах), що Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Якщо хтось із вас відчує щось у своєму животі й це змусить його сумніватись, чи вийшло щось із нього чи ні, нехай не йде з мечеті, доки не почує звуку або ж не відчує запаху» (Муслім).

В цьому хадісі йдеться про абсолютну впевненість, що із людини, все ж таки, щось вийшло. Це стосується того, хто впевнений у наявності свого вуду. А щодо того, хто впевнений у відсутності свого вуду, то, в такому випадку, він має зробити вуду.

Вуду рекомендується в наступних ситуаціях

Перед сном. Аль-Бара ібн Азіб (нехай буде вдоволений ним Аллах) передав, що Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Щоразу, коли ви лягаєте спати, здійсніть омовіння, як для молитви, починаючи з правого боку і кажучи: «О Аллах! Я віддаюся Тобі і довіряю всі свої справи Тобі, і прошу Твого благословення з надією і страхом перед Тобою. Немає порятунку від Тебе, і немає іншого захисту і безпеки, окрім як із Тобою. О Аллах! Я вірю у Твою книгу (Коран), яку Ти зіслав, і в Твого Пророка (Мухаммада) відправленого Тобою». Тоді, якщо ви помрете тієї ж ночі, то помрете в релігії природного ества (тобто в ісламі). Нехай вищезгадані слова будуть вашим останнім висловлюванням (перед сном)». (Бухарі)

У разі великої ритуальної нечистоти (джанáба), якщо людина хоче їсти, пити, спати або практикувати знову (з дружиною) статеві відносини. Аммар ібн Ясір (нехай буде вдоволений ним Аллах) сказав:

«Посланець Аллаха рекомендував людині, яка має джанáбу, виконувати вуду – як для молитви – в разі, якщо він/вона хоче їсти, пити або спати». (Ахмад і Тирмізі)

Пророк також сказав:

«Якщо людина лягає спати з дружиною, а потім має намір спати з нею знову, нехай зробить вуду». (Передано усіма, крім Бухарі)

Ритуальне омовіння при джанáбі, після менструації і періоду кровотечі після пологів. Аїша (нехай буде вдоволений нею Аллах) повідомила, що:

«Посланець Аллаха, приймаючи ванну від джанáби, вимивав руки і використовував свою праву руку, щоб лити воду на ліву, щоб омийти статеві органи. А після цього виконував вуду, як для молитви». (Бухарі і Муслім)

Оновлення вуду перед кожною молитвою. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Якби це не було обтяжливо для моєї громади (мусульман), я б наказав їм виконувати вуду перед кожною молитвою і використовувати зубочистку перед кожним вуду». (Ахмад)

Він також сказав:

«Якщо людина виконує вуду, поки знаходиться в (ритуальній) чистоті, нагорода за її вуду буде вдесятеро більшою». (Абу Дауд, Тирмізі і Ібн Маджа)

Деякі порушення під час вуду

Вимова наміру виконати вуду. Згідно Ібн аль-Кайїму, Пророк (мир йому і благословення Аллаха) не вимовляв намір (вголос) на початку вуду, на кшталт: «Я маю

намір зробити ритуальне омовіння щоб молитва була прийнята». Ані він, ані будь-хто з його сподвижників не робили цього; жодного слова не було написано про це, ані достовірними, ані сумнівними доповідачами.

Імам Ібн Теймія сказав: «Намір виконати очищення (тобто вуду), основний ритуал очищення, тайямум, молитву (салат), виплатити обов'язкову милостиню (закят), каяття й інші релігійні обряди, не повинен бути вимовленим, як це було погоджено між вченими ісламу. Намір знаходиться тільки в самому серці. (Фатава Кубра, стр. 213, «Книга Очищення»)

Прохання Аллаха під час миття частей тіла. На кшталт слів при обмиванні своєї правої руки: «О Аллах! Дай мені запис в Судний день в мою праву руку» При омиванні можна сказати: «О, Аллах! Зроби моє обличчя яскравим в день, коли деякі обличчя стануть яскравими, а інші – темними». Згідно з Ібн аль-Каййімом, не доведено, що Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) говорив щось під час вуду, окрім «Бісмільях» на його початку і у кінці свідчення: «Немає істинного бога, гідного поклоніння, окрім Аллаха, і Мухаммад –Його Посланець. О Аллах! Постав мене серед тих, хто звертається до Тебе з покаанням і тих, що очищають себе».

В іншому хадісі, наведеному у Насаї, згадується наступне прохання:

«О Аллах! Слава і благання Тобі. Я свідчу, що немає істинного Бога, крім Тебе. Я прошу Твого прощення і звертаюся до Тебе в покаанні».

Витирати шию після протирання голови. Імам Ібн Теймія (хай помилує його Аллах), сказав: «Немає жодних доказів того, що Пророк (мир йому і благословення Аллаха) витирав шию під час вуду; жоден достовірний хадіс не говорить про це. Більш за це, достовірні хадіси, які описують вуду Пророка (мир йому і благословення Аллаха), не містять вказівок витирати шию. Таким чином, більшість мусульманських вчених не рекомендують це робити. Ті, хто рекомендує це робити, спираються на слова Абу Хурайри (нехай буде вдоволений ним Аллах), але вони є слабкими. Якщо людина не протирає шию, її вуду, одностайно, вважається дійсним». (Фатава Кубра, стр.280, «Книга Очищення»)

Неповне омовіння частей тіла під час вуду.

«Пророк побачив чоловіка, який молиться і зауважив, що частина його ноги, завбільшки з дирхам, не була омиа водою. Він наказав йому повторити його вуду». (Ахмад, Абу Дауд, і Аль-Хакім)

Повторене вуду без виконання молитви (салат) між двома вуду. Імам Ібн Теймія заявив: «Ісламські вчені виказали думку щодо людини, яка виконала молитву після першого вуду: чи рекомендується їй повторити вуду: У разі, якщо вона не виконала молитву після цього, то це не рекомендується; більше того, таке поновлення вважається актом ересі, яка знаходиться в протиріччі із Сунною Пророка і практикою мусульман – з часів Пророка і до сьогодні».

Омивання частин тіла під час вуду більше трьох разів, адже це суперечить приписам Пророка (мир йому і благословення Аллаха), коли він сказав:

«Якщо людина вносить нововведення в релігію, щось таке, що не належить до неї, воно буде відхилено». (Бухарі і Муслім)

Деякі люди, маючи нечистоти на тілі або одязі, не тільки видаляють бруд (шляхом змивання), але і думають, що вони повинні повторно виконати вуду. Відповідь

шейха Саліха Аль-Фаузана на це питання була наступною: «Якщо нечистоти потрапляють на тіло або одяг людини (після того, як вона виконала вуду), її вуду не відмінюється. Тобто, якщо вона не зробила нічого, що скасовує вуду. Єдине, що вона має зробити, це змити нечистоти або її залишки зі свого тіла чи одягу і виконувати свої молитви. В цьому немає нічого поганого» (Фатава Нур аля ад-Дарб, стр.107)

При омиванні обличчя, потрібно мити все обличчя, включаючи область між бородою і вухами.

Деякі жінки, після виконання вуду можуть очищати інтимні частини тіла дітей голими руками, а потім перейти до молитви, хоча їх вуду визнається недійсним після торкання інтимних частин тіла їхніх дітей.

Деякі жінки покривають нігті лаком. Слід зазначити, що це заважає потраплянню води, тому вуду буде неповним, отже, й недійсним. І, тим самим, молитва буде недійсною. Такі жінки повинні повторити їхню молитву після виконання дійсного вуду. Те ж саме стосується випадків, коли на шкірі є шар будь-якої фарби або речовини на будь-якій частині тіла, яка повинна бути вимита під час вуду, якщо немає для цього шаріатського виправдання.

Деякі люди думають, що мити статеві органи потрібно при кожному вуду, але це не відповідає дійсності. Це потрібно робити лише тим, хто був у туалеті (полегшився). Після сну або вітру не потрібно омивати такі частини тіла. Вуду може бути виконане безпосередньо.

Деякі люди можуть подумати, що торкання статевого органу тварини робить вуду недійсним. Імам Ібн Таймія сказав: «Дотик до статевого органу тварини – живої чи мертвої – не скасовує вуду». (Фатава Кубра, стр.280, «Книга очищення»)

Деякі законоположення, що стосуються вуду

Питання: Якщо людина виконує омовіння, потім йде на молитву, чи буде її молитва недійсною у разі, якщо вона відчуває, що щось (тобто сеча) виходить з неї?

Відповідь: Просте почуття, засноване на сумнівах, не скасовує молитву, отже, не слід переривати молитву.

«Пророка запитали про людину, яка відчувала як щось відбувається з нею під час його молитви, і він відповів: «Він не повинен залишати свою молитву, якщо він не чує звуку або запаху». (Бухарі, Муслім, Тирмізі, Ібн Маджа і Ахмад)

Однак, якщо людина впевнена, що краплі сечі дійсно є, її вуду вважатиметься недійсним, і вона зобов'язана змити сечу. Якщо це не є випадком нетримання сечі (молитва буде дійсною, доки людина робить те, що залежить від неї). (Фатава Кубра, стр.281, «Книга очищення»)

Питання: Якщо чоловік цілує або обіймає дружину, внаслідок чого настає ерекція, чи він зобов'язаний повторно виконати вуду?

Відповідь: Його вуду стає недійсним. Він повинен очистити свої (статеві) органи і виконати вуду. (Фатава Кубра, стр. 294, «Книга очищення»)

Питання: Якщо гній постійно виходить із статевого члена чоловіка, чи буде його молитва в силі?

Відповідь: Він не повинен припиняти свою молитву, а молитися стільки, скільки це можливо. Якщо потік гною не зупиняється з плином часу, достатнього для вуду і молитви, він повинен виконати свою молитву, навіть якщо гній продовжує виходити. Тим не менш, він повинен використовувати певний захист, що запобігає поширенню гною. (Фатава Кубра, стр. 310, «Книга очищення»)

Питання: Чи є ритуальний гусуль (повне омовіння) достатнім, щоб можна було обійтися без вуду?

Відповідь: Якщо потрібно ритуальне омовіння, краще виконати вуду заздалегідь. Таким чином, людина виконує вуду і гусуль після цього. Коли вона завершує свій гусуль, їй не потрібно повторювати вуду. Але якщо вона виконує тільки обряд омовіння (повне омовіння) без вуду, дотримуючись послідовності частин тіла вуду – то цього достатньо і вуду не треба. (Ісламський висновок групи вчених, стр. 1/191)

Протирання шкарпеток

Допустимість і обґрунтованість цього згадується в хадісі Джаріра ібн Абдуллаха (нехай буде вдоволений ним Аллах):

«Я бачив, як Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сховався до туалету, виконав вуду і протер свої шкарпетки». (Бухарі і Муслім)

Набагато краще зробити омовіння, потім надіти шкарпетки і протерти їх для інших обмивань, аніж одягати їх без омовіння і після цього знову знімати перед наступним омовінням. Мугіра ібн Шу`ба (нехай буде вдоволений ним Аллах) сказав:

«Я був із Посланцем Аллаха в подорожі. Я мав намір зняти його шкіряні шкарпетки, але він сказав: «Залиш їх, адже я вдягнув їх після виконання вуду». Після того він протер їх». (Бухарі і Муслім)

Місця протирання

Верхній чобіт слід протирати, як це робив Пророк (мир йому і благословення Аллаха). Алі (нехай буде вдоволений ним Аллах) сказав:

«Якби релігія була заснована на особистій думці, то витирати нижню поверхню шкарпеток було б більш доречним, аніж їх верхню частину. Я бачив, як Посланець Аллаха протирав шкіряні шкарпетки». (Абу Дауд і Табарані)

Умови для протирання шкарпеток

1. Шкіряні шкарпетки і те, що виконує їх функцію, мають одягатися після виконання вуду. Це засновано на вищезгаданму хадісі від Мугіри.

2. Черевики або шкарпетки повинні бути чистими від нечистот. Якщо вони не чисті чи брудні, вони не можуть бути використані (для протирання або молитви).

«Одного дня Посланець Аллаха привів своїх сподвижників до молитви у взутті. Під час молитви, він роззувся, тому що Джібріль (Гавриїл) сказав йому, що його взуття не було чистим».

3. Протирання шкіряних шкарпеток і того, що виконує їх функцію, є прийнятним тільки у стані вуду, а не у випадку гусуля (повного омовіння). Сафван ібн Ассаль (нехай буде вдоволений ним Аллах) сказав:

«Посланець Аллаха сказав нам носити чоботи під час подорожі протягом трьох днів і ночей, за винятком випадків великої ритуальної нечистоти (джан`аба). Тільки у випадку сечовипускання, дефекації і сну (ми можемо протерти їх)». (Ахмад, Тирмізі і Насаї)

4. Протирання чобіт має бути у встановлений термін, в один день чи ніч для місцевого жителя і три дні і ночі для мандрівників. Алі ібн Абу Таліба (нехай буде вдоволений ним Аллах) запитали про термін протирання (чобіт), на що він відповів відповіддю Пророка (мир йому і благословення Аллаха), сказавши:

«Для людини, що подорожує – три дні і три ночі, а для місцевого жителя – один день і одна ніч» (Муслім)

5. Чоботи мають охоплювати область ноги і повинні бути чистими від нечистот.

Опис протирання чобіт

Одягнувши чисті черевики або шкарпетки після виконання омовіння, мусульманин може протерти їх водою, замість того, щоб мити ноги. Він повинен намочити праву ногу правою рукою і провести нею від пальців ніг до щиколотки, потім лівою рукою – ліву ногу. Мугіра ібн Шу`ба (нехай буде вдоволений ним Аллах), описуючи вуду Пророка (нехай буде вдоволений ним Аллах), сказав:

«Тоді він зробив вуду і витер чоботи: правою рукою – правий чобіт і лівою рукою – лівий чобіт, протерши їхню верхню частину один раз».

Обмеження в часі

Три дні і ночі для мандрівника, і один день і ніч для місцевого жителя – ґрунтується на хадісі Алі (нехай буде вдоволений ним Аллах), згаданому раніше.

Період починається з моменту першого протирання після звичайної ритуальної нечистоти (хадас) (на основі найсильнішого висновку вчених) і закінчується за 24 години для місцевого жителя та за 72 години для мандрівника.

Те, що припиняє дію протирання

Велика ритуальна нечистота (джан'аба). Доказом цього є хадіс від Сафвана (нехай буде вдоволений ним Аллах).

Приписаний термін тривалості протирання (тобто, один день і ніч для місцевих жителів і три дні і ночі для мандрівників), як зазначено в хадісі від Алі ібн Абу Таліба (нехай буде вдоволений ним Аллах).

Зняття одного або обох чобіг.

Основи ритуального омовіння (г'усуль)

Це означає, омовіння всього тіла водою. Його необхідно зробити після:

Еякуляції (сім'явиверження) в наслідок статевого акту, мастурбації, сну або з інших причин. Це засновано на аяті Корану:

«Якщо ви знаходитесь в статевому оскверненні, то очиститесь» (5:6)

Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Повне омовіння (г'усуль) є обов'язковим після еякуляції». (Тирмізі, Ібн Маджа і Ахмад)

Статевого акту. навіть якщо сім'явиверження не відбулося, все одно, подружжя зобов'язане зробити повне омовіння. Пророк сказав:

«Якщо він (чоловік) проникає в неї, то повне омовіння (г'усуль) стає обов'язковим, не дивлячись на те, чи відбувається еякуляція, чи ні». (Муслім)

Зупинка кровотечі після менструації або післяпологового періоду. Коран говорить:

«Тебе запитують про місячні. Скажи: «Вони спричиняють страждання. Тож не торкайтесь дружин під час місячних їхніх. Уникайте зносин із ними, поки не очистяться вони. А коли вони очистяться, то приходьте до них — так, як наказав вам Аллах. Воістину, Аллах любить тих, які каються, любить тих, які очищуються». (2:222)

Посланець Аллаха сказав Фатимі бінт Абу Хубейш (нехай буде вдоволений нею Аллах):

«Залиш молитву в усі дні менструації, а потім виконай повне омовіння і зроби, молитву». (Бухарі і Муслім)

Смерть. Якщо мусульманин вмирає, то живі мусульмани зобов'язані омийти його/її. Умм Атия (нехай буде вдоволений нею Аллах) розповіла:

«Посланець Аллаха прийшов до нас, коли його дочка померла і сказав: «Омийте її тричі, п'ять або більше разів водою і сидром (настояєм дерева лотоса), якщо це знадобиться, і посипте на неї камфору або щось подібне в кінці». Коли ми закінчили, ми повідомили йому, і він дав нам тканину і сказав нам огорнути її». (Бухарі і Муслім)

Якщо невірний прийняв Іслам, він повинен зробити ритуальне омовіння. Це засновано на повідомленні Кайса ібн Асема:

«Я прийшов до Пророка прийняти іслам. Він наказав мені омийтися водою із сидром». (Абу Дауд і Насаї)

Абу Хурайра передав, що:

«Коли Сумама Аль-Ханафі прийняв Іслам, Пророк послав його до Абу Тальхи і наказав, щоб він виконав ритуальне омовіння. Там він омився і виконав два ракяти, про які Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Віра вашого брата покращилась». (Ахмад)

Опис повного ритуального омовіння (гусуль)

Намір (у серці) виконати повне омовіння, щоб видалити основу ритуальної нечистоти (джанáбу, менструацію або післяпологову кровотечу), не вимовляючи такого наміру. Адже не відомо, щоб Пророк (мир йому і благословення Аллаха) вимовляв намір зробити повне омовіння, вуду, молитву або будь-який інший акт поклоніння. Крім того, Аллах краще знає те, що знаходиться в серцях людей. Це засновано на словах Пророка (мир йому і благословення Аллаха), розказаних Омаром (нехай буде вдоволений ним Аллах):

«Вчинок оцінюється на основі намірів, і кожна людина буде винагороджена згідно того наміру, який вона мала». (Бухарі і Муслім).

Казати: «Бісмільях!» (тобто, «З ім'ям Аллаха»). Потім вимити руки, статеві органи і видалити бруд. Аїша (нехай буде вдоволений нею Аллах) повідомляє:

«Коли Посланець Аллаха омивався після статевого акту, він умивав руки, потім виливав воду правою рукою на ліву руку і омивав інтимні частини тіла. Потім він виконував омовіння, як для молитви. Потім він брав трохи води (в руки і наносив на голову) і втирав пальцями в коріння волосся. І коли він бачив, що вони були змочені належним чином, то виливав три пригорщі на голову, потім виливав воду на тіло, а потім омивав ноги». (Муслім)

Потім він виконував повний вуду (як для молитви), крім ніг, це він міг зробити пізніше, коли закінчував гусуль. Це засновано на вищезгаданих повідомленнях від Аїші (нехай буде вдоволений ним Аллах) в яких вона каже:

«Потім він виконував омовіння, як для молитви»

Він наливав три пригорщі на голову і проводив пальцями по волоссю і бороді, так, що вода досягала голови. Маймуна (нехай буде вдоволений нею Аллах) повідомляє:

«Я поставила воду для Пророка, щоб він омився. Він налив воду на руки й помив їх один або два рази. Після цього налив воду правою рукою на ліву і омив інтимні частини тіла. Він провів рукою по землі, (омиваючи її). Він полоскав рот і промивав ніс, втягуючи воду. Він вимив обличчя та передпліччя, а потім голову три рази. Він вилив воду на все тіло, а потім умив ноги. Я принесла йому рушник, але він повернув його. Він (тільки) струсив воду». (Бухарі і Муслім)

Людина повинна налити воду на все тіло, потираючи все, до чого вона може дійти, починаючи з правої сторони і переходячи до лівої. Необхідно подбати, щоб вода досягла пахв, вух, пупка і заглиблень шкіри, особливо у випадку людей із надмірною вагою, у яких верхні шари плоті запобігають надходженню води до ділянок тіла, прихованих під жиром. Аїша (нехай буде вдоволений нею Аллах) повідомляє:

«Коли Посланець Аллаха омився після статевого акту, він попросив судно і зачерпнув із нього жменю води. Він спочатку (омив) праву частину голови, а потім ліву. Після цього взяв жменю (води) й вилив її на голову». (Бухарі і Муслім)

Гу́суль

Людина повинна змити нечистоти водою.

Людина повинна мати намір (у своєму серці, а не на словах) видалити велику ритуальну нечистоту (хадас).

Людина лле воду по всьому тілу або занурюється у воду, таким чином, щоб вона досягла пахв, вух, пупка і складок шкіри (для людей із надмірною вагою). Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав Умм Салямі (нехай буде вдоволений нею Аллах) про гу́суль:

«Досить пролити три пригорщі води на голову, а потім полити воду на себе – і ви будете очищені». (Муслім)

Випадки, в яких гу́суль є рекомендованим

П'ятнична молитва: Абу Хурайра (нехай буде вдоволений ним Аллах) повідомляє:

«Пророк сказав: «Той, хто зробить велике омовіння, а потім вийде до (п'ятничної) молитви; потім молитиметься найкращим чином; потім мовчатиме, поки імам закінчить проповідь, а потім молитиметься разом із ним, то його гріхи, (вчинені) між двома п'ятницями будуть прощені». (Муслім)

Дві святкові молитви. Доказом цього є хадіс Факіга ібн Са`да (нехай буде вдоволений ним Аллах):

«Пророк виконував повне омовіння в п'ятницю, і в Фітр, і в Адха». (Ахмад Ібн Маджа і Баззаар)

Вхід в стан іхрама для Хаджу або Умри.

«Заїд ібн Сабіт (нехай буде вдоволений ним Аллах) бачив, як Пророк (мир йому і благословення Аллаха) зняв з себе одяг і зробив повне омовіння для входу у стан іхрама». (Тирмізі, Даракутні, Байгакі і Табарані)

Вхід до Мекки.

«Щоразу, коли Ібн Омар хотів увійти до Мекки, він спав на Зу-Тува до ранку, виконував повне омовіння, а потім вирушав у Мекку в денний час. Він зазначив, що Пророк (мир йому і благословення Аллаха) робив саме так». (Муслім)

Акти поклоніння, які не можна здійснювати в стані джанáба

Молитва (Салат). В Корані говориться:

«О ви, які увірували! Не наближайтесь до молитви у стані сп'яніння, поки ви не станете усвідомлювати те, що говорите, а також у стані нечистоти, поки не здійсите

омовіння — якщо лише ви не знаходитесь у дорозі. Якщо ж ви хворі, або подорожуєте, або хтось із вас повернувся з вбиральні чи торкався жінок, а після цього ви не знайшли води, то здійсніть омовіння чистою, сухою землею — обітріть нею своє обличчя та руки». (4:43)

Обхід Священної Кааби. Аїша (нехай буде вдоволений нею Аллах) сказала:

«Я прийшла в Мекку, коли у мене були місячні, тому я не могла обійти Священний Будинок або пройти між Сафою і Марою. Я поскаржилася Посланцю Аллаха (мир йому і благословення Аллаха). Він сказав мені: «Роби все те, що паломник робить, крім обходу Священного Дому, поки твій період не закінчиться». (Бухарі і Муслім)

Торкання до Священного Корану, як (раніше) було зазначено в хадісі Абу Бакра ібн Мухаммада ібн Амра:

«Пророк написав листа до народу Ємену, де йшлося: «Ніхто не має права торкатися до Корану, якщо він не є чистим». (Насаї, Даракутні і Байгакі)

Читання Святого Корану. Алі (нехай буде вдоволений ним Аллах) сказав:

«Я бачив, як Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) виконував вуду, читаючи деякі уривки із Корану. Він сказав: «Це для тих, хто не є в стані джанáба. А щодо тих, хто перебуває в стані джанáба, то не дозволяється читати й одного аята». (Ахмад і Абу Йяла).

Перебування в мечеті. Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Мечеть заборонена для жінки під час її місячних. І (як для чоловіків, так і жінок) у стані джанáба». (Ібн Маджа і Табарані)

Деякі порушення й помилки в гúсулі (повному обмиванні)

Людина може знехтувати повним омовінням після статевого акту, і навіть не сказати дружині прийняти ванну, якщо він не еякуляв. Насправді, обидва мають зробити гúсуль (повне омовіння). Це видно із вже згаданого хадісу:

«Якщо він (чоловік) проникає в неї, то повне омовіння (гúсуль) стає обов'язковим, не дивлячись на те, чи відбувається еяколяція, чи ні». (Муслім)

Після статевого акту з дружиною, чоловік може відкладати повне омовіння до світанку, засинаючи без вуду. Це суперечить Сунні Пророка (мир йому і благословення Аллаха). Аммар ібн Ясір (нехай буде вдоволений ним Аллах) сказав:

«Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) рекомендував людині в стані джанáба виконувати вуду (таке саме, як і для молитви) у разі, якщо він хоче їсти, пити або спати». (Ахмад і Тирмізі)

Деякі люди можуть спати в стані великої ритуальної нечистоти (джанáба), і якщо вони прокидаються до сходу сонця, виконують таяммум замість гúсуль – це не правильно і не допустимо. Шейх Абдуль-Азіз ібн Баз (нехай змилується над ним

Аллах) описав правильну практику в такому випадку, кажучи тому, хто запитав його про це: «Необхідно виконати повне омовіння і завершити очищення, а потім виконати молитву; таяммум не допустимий у такому випадку. Адже людина, яка спить або забуває про молитву, повинна поспішати виконати її, як тільки прокинеться або згадає. Посланець Аллаха сказав:

«Якщо хтось проспить або забуде виконати її, він має виконати її, коли згадає. Це –єдине спокутування».

Добре відомо, що молитва не може бути прийнята без очищення, це засновано на хадісах Пророка (мир йому і благословення Аллаха):

«Молитва не є прийнятною без очищення»

Якщо у людини є вода або вона знаходить її, то вона має використати її для очищення, в іншому ж випадку, вона може виконувати таяммум для молитви. Аллах говорить:

«Якщо ви не знайшли води, то здійсніть омовіння чистою, сухою землею — обітріть нею своє обличчя та руки. Воістину, Аллах — Вибачаючий та Прощаючий!». (4:43). (Ісламський висновок групи вчених, стр. 1/199)

Деякі жінки, в післяпологовий період, до закінчення сорока днів, не приймають ванну (повне омовіння) і дотримуються молитов або посту (в Рамадан). У зв'язку з цим, Шейх Абдуль-Азіз ібн Баз (нехай змилується над ним Аллах) сказав: «Якщо жінка, яка знаходиться в післяпологовому періоді стає чистою до закінчення сорока днів, вона має зробити г'усуль (повне омовіння) і виконати молитву, а також дотримуватися посту в Рамадан. Також для її чоловіка допустимо мати з нею інтимні відносини з нею, адже це є одноставно погодженим між мусульманськими вченими. Немає межі мінімуму післяпологового періоду». (Ісламський висновок групи вчених, стр.1/225)

Деякі чоловіки мають інтимні відносини зі своїми дружинами після закінчення цього періоду, але до г'усуль. Абдуль-Азіз ібн Баз (нехай змилується над ним Аллах) сказав про це: «Практикування статевого акту з дружиною під час її місячного періоду заборонено. Аллах, слава Йому, каже:

«Тебе запитують про місячні. Скажи: «Вони спричиняють страждання. Тож не торкайтесь дружин під час місячних їхніх. Уникайте зносин із ними, поки не очистяться вони» (2:222)

Якщо чоловік скоїв це, він має просити Аллаха прощення і віддати один або півтора динара на благодійність для спокутування (злочину). Ахмад та інші вчені книг Сунни розповіли, посилаючись на Ібн Аббаса (нехай буде вдоволений ним Аллах), що Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав (про людину, яка має статевий зв'язок зі своєю дружиною під час її місячного періоду):

«Нехай він пожертвує один або півтора динара. Він може пожертвувати один з двох»

Тим не менш, він не повинен мати з нею статевого акту, перш ніж зупиниться кровотеча і буде виконано омовіння. Це засновано на аяті Корану:

«Тож не торкайтесь дружин під час місячних їхніх. Уникайте зносин із ними, поки не очистяться вони» (2:222)

Таким чином, Аллах не дозволяє статевого акту з дружиною, поки кров не припиняє текти, і доки вона не прийме ванну. Якщо статевий акт практикується перш,

ніж вона прийме ванну, її чоловік здійснює гріх і має покаятись і зробити пожертвування. Якщо вона завагітняє після такого статевого акту, то її дитина, все одно, є законним дитям» (Ісламський висновок групи вчених, стр. 1/218)

Деякі люди думають, що жінка не повинна виходити зі свого будинку до того, як закінчиться її післяпологовий період. Правда в тому, що вона, як і будь-яка інша жінка, може вийти, якщо їй потрібно. Якщо їй не потрібно виходити на вулицю, краще не виходити. Коран говорить:

«Перебуваючи у своїх домівках, не вбирайтеся так, як вбиралися в часи першого невігластва» (33:33) (Ісламський висновок групи вчених, стр. 1/223)

Деякі жінки думають, що читання книг, хадісів і коментарів до Священного Корану в цей час є гріхом. Шейх Ібн Баз сказав у своїй відповіді на питання про це: «Читати коментарі або Священний Коран, не торкаючись його, не є гріхом для жінки в період менструації або після пологів». Це згідно із більш правильним висновком мусульманських вчених. Що ж стосується людини, яка знаходиться в стані джанáба, то вона не може читати Коран взагалі, поки не зробить велике омовіння. Вона може читати книги по хадісам та супровідні книги тощо, але не читаючи аяти, згадані в них. Було передано, що ніщо не заважало пророку читати Коран, окрім джанáби. В іншому хадісі, розказаному імамом Ахмадом, Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«У стані джанáба ніхто не може читати жодного аята» (Ісламський висновок групи вчених, стр. 1/223)

Деякі жінки, після того, як їхні місячні закінчилися і вони зробили гúсуль, не здійснюють молитви, які вони пропустили, коли почався їхній період менструації. Шейх Мухаммад ібн Усаймін сказав: «Якщо щомісячний період починається після настання часу молитви (наприклад, через півгодини після початку полуденної молитви), вона може зробити пропущену молитву після закінчення періоду місячних». Коран стверджує:

«Воістину, молитва встановлена для віруючих у визначені часи» (4:103)

Жінка не виконує молитви під час місячних, але вона виконує наступну молитву, після настання періоду чистоти. Шейх Ібн Усаймін каже: «Якщо вона очищається (від менструації) і є ще достатньо часу для одного ракяту до початку наступної молитви, то вона повинна здійснювати молитву. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Той, хто зробив один ракят молитви (Аль-Аср) до заходу сонця, той зробив вчасно всю молитву». (Бухарі і Муслім)

Таким чином, якщо її місячні закінчилися в другій половині дня, або до заходу сонця і було достатньо часу для одного ракяту, то вона виконує молитву. (Фетви про жінок, стр. 25)

Таяммум

Це одна з форм очищення, яка замінює вуду і повне омовіння у разі, якщо вода відсутня або її використання є неможливим. Це дає нам можливість робити все, умовою для чого є наявність вуду і повного омовіння: здійснювати молитву, торкатись Корану тощо. Коран говорить:

«Якщо ж ви хворі, або подорожуєте, або хтось із вас повернувся з вбиральні чи торкався жінок, а після цього ви не знайшли води, то здійсніть омовіння чистою, сухою землею — обітріть нею своє обличчя та руки. Воістину, Аллах — Вибачаючий та Прощаючий» (4:43)

Причини, за яких таяммум стає дозволеним

Нестача води. Імран ібн аль-Хусейн (нехай буде вдоволений ним Аллах) передав, що:

«Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) побачив чоловіка, який сидів на самоті і не здійснював молитву в мечеті. Він запитав його, що не дозволило йому приєднатися до молитви. Чоловік сказав йому, що він є в стані джан'аба, а вода — відсутня. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Використовуй землю, цього достатньо». (Бухарі і Муслім)

Якщо використання води є шкідливим для організму — якщо людину поранено або вона хвора і використання води, швидше за все, затримає зцілення або збільшить хворобу. Джабір (нехай буде вдоволений ним Аллах) сказав:

«Ми вирушили в подорож. Один з нас був вражений каменем, поранений в голову, і мав полющі. Він спитав у своїх товаришів дозволу виконати таяммум. Вони сказали: «Ми не вважаємо, що ти можеш використовувати землю, коли вода доступна». Після цього він повністю помився ванну і помер. Тоді ми повернулися до Посланця Аллаха і розповіли йому. Він сказав: «Вони його вбили! Нехай Аллах вб'є їх! Чому вони не запитали, якщо вони не знали? Воістину, питання є ліками від невігластва. Досить землі для того, щоб виконати таяммум, або перев'язати свою рану, протерти пов'язку і омити решту свого тіла» (Абу Дауд, Ібн Маджа і Даракутні)

Якщо у людини є вода, але вона потребує її для пиття і приготування їжі. В такому випадку вона може виконувати таяммум і залишити воду для пиття. Абу Зар (нехай буде вдоволений ним Аллах) почув, як Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Чиста земля є засобом очищення для мусульман, навіть якби вони залишилися без води на десять років. Коли вони знаходять воду, то потрібно використовувати її». (Тірмізі, Насаї і Абу Дауд)

Алі ібн Абу Таліб (нехай буде вдоволений ним Аллах), відповідаючи на питання про мандрівника, який має стан джан'аба, але має мало води і боїться її нестачі, сказав:

«Він повинен робити до таяммум і не повинен омиватися водою». (Даракутні)

Якщо пошук води піддає ризику життя, честь або багатство. Наприклад, присутність ворога або велика відстань до води, яка піддасть людину небезпеці диких тварин.

У разі сильного холоду, коли людина не може нагріти воду, і вона не впевнена, що використання холодної води не завдасть їй шкоди. Амр ібн аль-Ас (нехай буде вдоволений ним Аллах) сказав:

«Дуже холодної ночі, під час походу Зату-Салясіль, у мене були полюції. Я боявся ризикувати своїм життям, щоб прийняти ванну. Тому я зробив таяммум і закликав своїх супутників до молитви. Вони сказали Пророку (мир йому і благословення Аллаха) про те, що трапилося. Він покликав мене і запитав: «О Амре! Ти привів товаришів до молитви, коли знаходився в стані джан'аба?» Я сказав йому причину, через яку я не зміг помитися, і сказав йому: «Я чув, Аллах, слава Йому, сказав: «Не вбивайте себе. Воістину, Аллах є Всемиловичий до вас». Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) засміявся і нічого не сказав. Мовчання Пророка є ознакою схвалення, адже він ніколи не погоджується і не мовчить, якщо бачить протиправне діяння». (Абу Дауд)

Опис таяммума

Людина, яка хоче виконати таяммум, повинна мати намір очиститися або видалити ритуальну нечистоту. Слід сказати: «Бісмільлях» і торкнутись або вдаритись по чистій землі один раз долонями з розкритими пальцями. Потім потрібно протерти обличчя, використовуючи внутрішню сторону долоні і витерти руки долонями до зап'ястя. Як і в хадісі Аммара (нехай буде вдоволений ним Аллах): «У мене були полюції і я не знайшов води. Я впав у пилюку й почав кататися по ній. Після цього я став на молитву. Я розповів про це Пророку Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), а він сказав: «Цього було б достатньо», (показуючи наступне): він вдарив пильну землю долонями, а потім протер обличчя й долоні». (Бухарі і Муслім)

В іншому оповіданні наводить Даракутні: «Достатньо вдарити долонями пильну землю і протерти обличчя й долоні».

Речі, які роблять таяммум недійсним

Кожна річ, що робить недійсним вуду, аналогічно, робить недійсним і таяммум. Наявність води (для тих, у кого немає води для вуду).

Відсутність шаріатського виправдання, яке є перешкодою для використання води.

Примітки:

Якщо людина виконує таяммум і молитву, а потім знаходить воду після завершення молитви, то вона не зобов'язана повторювати цю молитву, навіть якщо ще є час. Абу Саїд аль-Худрі (нехай буде вдоволений ним Аллах) сказав:

«Двоє людей вирушили в подорож. Коли прийшов час для молитви у них не було води, тому вони зробили таяммум і молитву. Пізніше вони знайшли воду, один з них повторно виконав молитву, а інший – ні. Коли вони зустріли Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і розповіли йому, що з ними сталося, Посланець (мир йому і благословення Аллаха) сказав останньому: «Ти вчинив згідно Сунни» і сказав «У тебе подвійна нагорода». (Абу Дауд і Насаї)

Однак, якщо людина знайде воду під час молитви, її молитва стає недійсною і вона зобов'язана виконати вуду і повторити молитву. Абу Зар (нехай буде вдоволений ним Аллах) сказав: «Я чув, як Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Чиста земля є засобом очищення для мусульманина, якщо він не знайде води, навіть протягом десяти років. А коли він знайде воду, має використовувати її, адже це краще для нього». (Тірмізі, Абу Дауд і Насаї)

Людина, яка виконує таяммум у разі великої ритуальної нечистоти (наприклад, джан'аба) з поважної причини, яка виправдовує таяммум, не повинна повторювати свою молитву. При знаходженні води або при відсутності наявності причини для свого таяммума, необхідно помитися, щоб видалити ритуальну нечистоту. Імран ібн аль-Хусейїн (нехай буде вдоволений ним Аллах) передав, що:

«Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) побачив чоловіка, який сидів на самоті в мечеті і не молився. Він (мир йому і благословення Аллаха) запитав його, що не дозволило йому приєднатися до молитви? Чоловік сказав, що він знаходиться в стані великої ритуальної нечистоти (джан'аба) через відсутність води. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Використовуй землю, цього достатньо». Імран додав, що після того, як вони знайшли воду, Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) дав ємність з водою чоловіку, який був у стані джан'аба і сказав йому: «Йди і вилий на себе». (Бухарі і Муслім)

Деякі законоположення, що стосуються таяммуму

Питання: Людина в лікарні не може використовувати воду для вуду, тому виконує таяммум, б'ючи в килим своїми руками. Чи є його молитва дійсною?

Відповідь: Пацієнт повинен, при можливості, робити вуду перед молитвою, але в разі неможливості використання води він повинен використовувати пильну землю для таяммума, якщо вона є доступною; також він може використовувати своє ліжко, підлогу або щось покрите пилом. Коран говорить:

«Так що тримайте свій обов'язок перед Аллахом і бійтеся Його стільки, скільки зможете». (Ісламський висновок групи вчених, стр. 1/197)

Питання: Людину поранено в руку і не можна ані воді потрапляти на рану, ані виконувати таяммум. Вона виконує молитву без таяммума. Під час молитви, вона згадує про це і тому здійснює таяммум, не перериваючи молитву. Яке рішення щодо цієї молитви: чи дійсна вона, чи недійсна?

Відповідь: Якщо одна частин тіла, котру необхідно промивати в вуду, поранена, і рана не може бути промита водою (якщо від цього погіршиться рана або затримається лікування), то таяммум не потрібен. Якщо ж людина виконує вуду, не омиваючи поранену область або здійснює таяммум замість цього і проголошує молитву, і пам'ятає протягом цієї молитви, що таяммум не зроблено, то потрібно зробити таяммум і повторити молитву, адже частина молитви була недійсною. Очищення є необхідною умовою для молитви, а відсутність омовіння частин тіла вуду робить весь вуду недійсним. Доказом цього є хадіс: «Пророк побачив чоловіка, який молиться і зауважив, що частина його ноги, завбільшки з дирхам, не була омиита водою. Він наказав йому повторити його вуду». (Ахмад, Абу Дауд, і Аль-Хакім)

Якщо не можна мити або протирати водою цю область, людина має використовувати заміни, наприклад, таяммум. Коран говорить:

«Якщо ж ви хворі, або подорожуєте, або хтось із вас повернувся із вибиральні чи торкався жінок, а після цього ви не знайшли води, то здійсніть омовіння чистою, сухою землею — обітріть нею своє обличчя та руки» (4:43)

Ібн Аббас (нехай буде вдоволений ним Аллах) передав, що:

«Пророк сказав про чоловіка, чия голова була важко поранена: він міг би омити своє тіло, крім голови, яка була поранена». У хадісі у Абу Дауда, Пророк Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Цього було б достатньо для того, щоб виконати таяммум». Одже, він має зробити це знову». (Ісламський висновок групи вчених, стр. 1/197)

Протирання шин і бинтів

Шини й бінти слід протирати водою. Джабір (нехай буде вдоволений ним Аллах) сказав:

«Ми вирушили в подорож. Один з нас був вражений каменем, поранений в голову, і мав полющі. Він спитав у своїх товаришів дозволу виконати таяммум. Вони сказали: «Ми не вважаємо, що ти можеш використовувати землю, коли вода доступна». Після цього він повністю помився ванну і помер. Тоді ми повернулися до Посланця Аллаха і розповіли йому. Він сказав: «Вони його вбили! Нехай Аллах вб'є їх! Чому

вони не запитали, якщо вони не знали? Воістину, питання є ліками від невігластва. Досить землі для того, щоб виконати таяммум, або перев'язати свою рану, протерти пов'язку і омити решту свого тіла» (Абу Дауд, Ібн Маджа і Даракутні)

Протирання шин або бинтів є обов'язковим при виконанні вуду або повного омовіння замість промивання або протирання хворої частини. Якщо у людини перелом і вона хоче зробити вуду або повне омовіння, вона має омити всі частини тіла вуду. Якщо вона боїться шкоди від промивання пошкодженої частини (наприклад, загострення хвороби або болю, або затримки зцілення), то має перейти до фази протирання цієї частини або її області водою. Якщо протирання заподіє шкоду, слід перейти до наступного етапу і протирати пов'язки. Не потрібно здійснювати звичайне або повне омовіння перед накладанням пов'язки. Людина продовжує протирати її, поки є пошкодження. Коли шкода мине, то ця частина має бути промита водою.

Деякі вказівки щодо протирання пов'язок

Питання: Чи є певні встановлені умови для протирання пов'язок? Наприклад, якщо вони закривають більшу область, аніж необхідно промивати при омовінні?

Відповідь: Протирання пов'язок має бути згідно із відповідними вимогами. Протирати потрібно область вуду, яка покрита пов'язкою або бинтом, а також навколишній простір, необхідний для фіксації. (Фетви щодо протирання носків, стр. 26)

Питання: Чи ці шини і пов'язки включають в себе перев'язувальний матеріал? Наприклад, марлю.

Відповідь: Так, але протирання пов'язок не те ж саме, що протирання чобіт, і не має обмежень за часом: воно може бути здійснено тоді, коли це необхідно. Пов'язки відрізняються від чобіт і можуть бути очищені як під час вуду, так і в гусуль. (Фетви щодо протирання носків, стр. 26)

Питання: Як протираються пов'язки? Чи повинні вони бути покриті цілком або тільки частково?

Відповідь: Вони повинні бути покриті рівномірно. Тобто, так само, як і цілі частини пов'язки мають бути омиті, так і нерівномірні частини пов'язки мають бути омиті. Що стосується протирання чобіт, то це є шаріатським полегшенням і в Сунні зазначено, що достатньо протерти частину чобіт» (Фетви щодо протирання носків, стр. 27)

Як очистити хвору людину?

(На основі ісламських висновків групи вчених)

Хворий повинен використовувати воду для очищення (як для вуду, так і для гусуля).

У разі, якщо хворий не може використовувати воду через свою інвалідність або через страх загострення захворювання або болю, він має використовувати в якості заміни таяммум.

Якщо він не може очистити себе, інша людина має допомогти йому з омиванням частин тіла вуду, або, в разі таяммума, протерти його обличчя й руки.

Якщо частина з частин тіла вуду або повного омовіння поранена, вона повинна бути омика водою. Якщо вода може викликати якусь шкоду або погіршення, тіло повинне бути просто протерто. Якщо протирання впливає на рану, можна виконати таяммум для пораненої області.

Якщо у людини перелом та накладено гіпс, шину або бинти, то необхідно протирати їх водою. Людина не зобов'язана здійснювати омовіння, адже протирання замінює миття.

Для здійснення таяммума він може вдарити руками чисту стіну або інший запилений об'єкт. Якщо стіна покрита якимось матеріалом, який відрізняється від основної речовини, таким, як фарба, він не повинен використовувати його для таяммума, адже це не є пилом.

Якщо таяммум не може бути виконаний через удари об землю, стіни або інший запилений об'єкт, земля може бути поміщена в ємність або тканину і використана для таяммума.

Якщо людина виконує таяммум для молитви (салат) і має таяммум (не робить нічого такого, що скасовує його) до часу проведення наступної молитви, то вона може виконувати її з тим самим таяммумом. Адже людина все ще має ритуальну чистоту і не зробила нічого, що б порушило її.

Хворий повинен змивати нечистоти і виділення тіла. Якщо він не може зробити цього - виконує молитву і вона є дійсною. Він не зобов'язаний повторювати її пізніше.

Хворий має вдягати чистий одяг для молитви. Якщо його одяг стає забрудненим нечистотами, він має очистити або замінити його. В іншому ж випадку, він повинен виконувати молитву в тому ж одязі, без потреби повторювати її пізніше.

Хворий повинен виконувати молитву в чистому місці. Якщо місце стає забрудненим нечистотами, він має очистити або замінити його (у разі, наприклад, якщо це – килим), або він може покласти щось чисте зверху. В іншому випадку, він може молитися на тому місці – його молитва буде дійсною і він не зобов'язаний повторно виконувати її.

Не припустимо для хворого затягувати молитву до її виходу за межі встановленого часу через неможливість очистити себе. Тим не менш, він повинен

очищати себе, наскільки зможе, а лише потім виконувати молитву вчасно, не дивлячись на нечистоти на його тілі, одязі або на нечистоти, які він не в змозі очистити.

Людина, яка страждає від нетримання сечі (енурезу) і не зцілилась, незважаючи на лікування, повинна виконувати нове вуду для кожної молитви після початку її часу. Необхідно омий забруднену частину свого тіла і, якщо це не важко, одягти чистий одяг для молитви. В іншому ж випадку він звільняється від цього обов'язку. Також він має остерігатися поширення сечі за межі одягу, тіла або молитовного місця. (Ісламський висновок групи вчених, стр.1/173. Шейх Ібн Баз).

نَمْرُ بِحَمْدِ اللَّهِ

وَصَلِّ اللَّهُمَّ عَلَٰهْ زَيْنَبْنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَاٰهْ أَلَّهْ وَصَلَّاهِ وَسَلِّم

Зміст

Вступ	3
Достоїнства очищення.....	5
Очищення від матеріальних забруднень	8
Що таке вуду?.....	8
Детальний опис вуду	9
Мінімальні дії вуду	11
Рекомендовані дії вуду	11
Речі, які роблять вуду недійсним	13
Вчені розійшлися стосовно того, чи роблять вуду недійсними нищевказані речі	14
Вуду рекомендується в наступних ситуаціях.....	15
Деякі порушення під час вуду.....	15
Деякі закономірності, що стосуються вуду	17
Протирання шкарпеток	18
Місця протирання.....	18
Умови для протирання шкарпеток.....	19
Опис протирання чобіт.....	19
Обмеження в часі.....	19
Те, що припиняє дію протирання	20
Основи ритуального омовіння (гусуль).....	21
Опис повного ритуального омовіння (гусуль)	22
Мінімальний гусуль	23
Випадки, в яких гусуль є рекомендованим	23
Акти поклоніння, які не можна здійснювати в стані джанába.....	23
Деякі порушення й помилки в гусулі (повному обмиванні).....	24
Таяммум.....	27
Причини, за яких таяммум стає дозволеним	27
Опис таяммума	28
Речі, які роблять таяммум недійсним	28
Деякі закономірності, що стосуються таяммуму	29
Протирання шин і бинтів	30
Деякі вказівки щодо протирання пов'язок	31
Як очистити хвору людину?	32